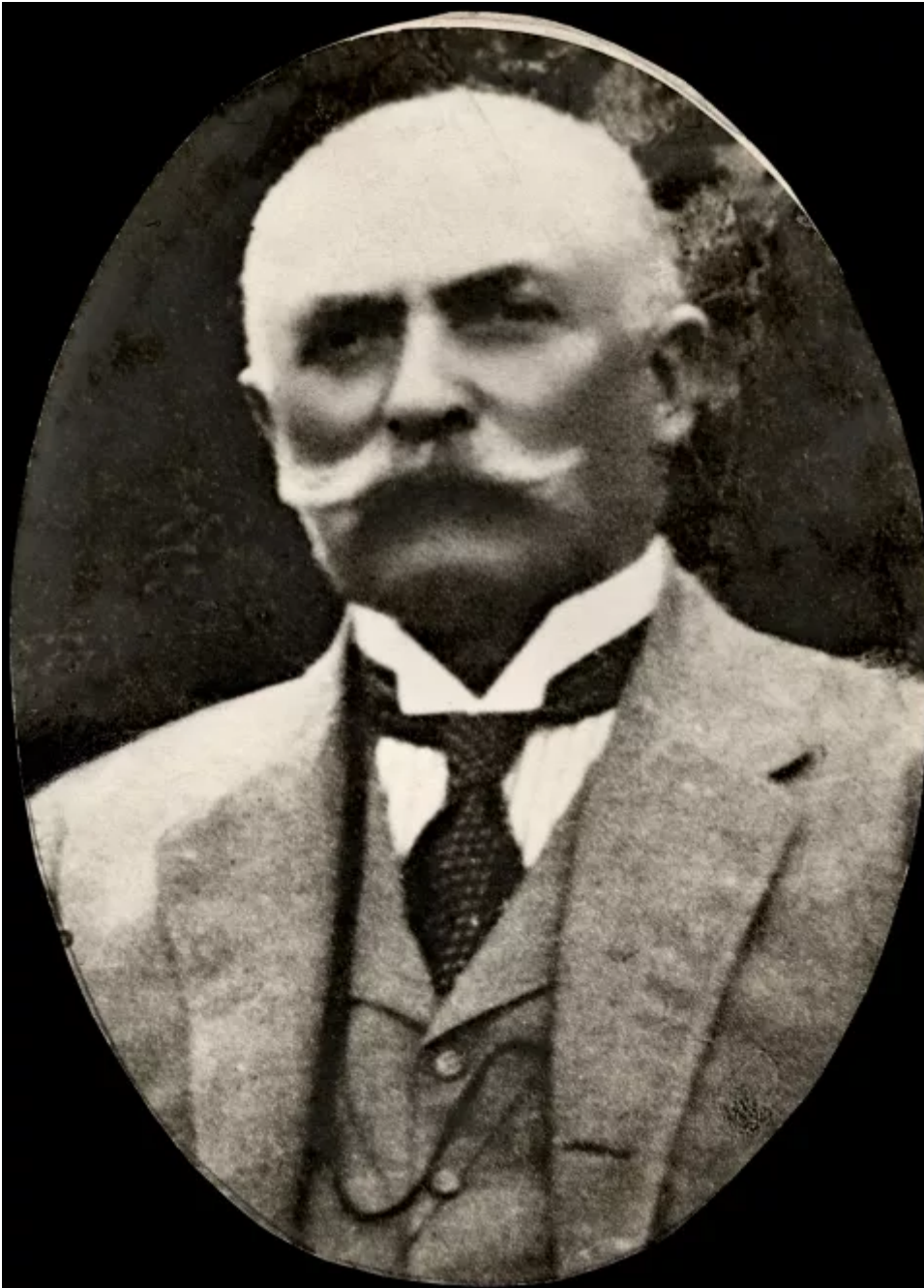

Deutsch [Lóránt?] József

A képen az anyai nagyapám [Deutsch (Lóránt?) József] látható. A kép Bagotán készült az 1910-es években.

A nagyapám gazdálkodó volt. Volt egy birtokuk, azt nem tudom, hogy saját volt-e, vagy bérelték, de teljesen úgy éltek, mint a kishemesek. Egész biztosan béresekkel dolgoztatták meg a földet. Ők jómódban voltak, és adtak is erre. A család dzsentrí módjára élt, és törekedett is arra, hogy a dzsentrí életmódot utánozza. Nagyon adtak az "úri" viselkedésre. Igen jó modort és viselkedést kellett anyáméknak elsajátítaniuk. Mind a három gyereket taníttatták, jó iskolákba küldték [Nem világos, miért beszél Rác András három gyerekről. Anyjának három testvére volt, vagyis a családban négy gyerek nevelkedett. -- A szerk.]. A jómódból kifolyólag tudták a gyerekeiket külföldön taníttatni, és azt hiszem, hogy náluk ez presztízskérdés is volt. Anyám fiatalkorában

megfestette ezt a birtokot, pontosabban a kertet. Ez az egy emlék maradt meg Felvidékről. Anyám egyik testvére, Lóránt Pista bácsi egyszer, még a háború előtt, kocsival eljött hozzánk, és ővele meg apuval hárman mentünk Kolozsvárról Szlovákiába. Akkor elmentünk Bagotára is, de nem emlékszem rá. Amikor később visszamentem, sose találtam meg a falut.

A nagypapámnak nagy bajusza volt, ezt családi képekről tudom, mert én soha nem találkoztam vele. 1850 körül születhetett, és 1918-19-ig élt. A nagyszüleim eredetileg nem voltak keresztények, de úgy éltek, mint a keresztények. Azt hiszem, hogy még a nagypapám kikeresztelkedett.

Próbáltak megszabadulni a zsidóságtól, és úgy nevelték a gyerekeiket is. Ez abban nyilvánult meg, hogy az evangélikus vallás alapján megkeresztelték őket. Tudtommal anyám fiútestvéreit nem metélték körül, és semmilyen zsidó szokást nem tartottak. Héberül nem tudtak olvasni, és nagyon vigyáztak arra, hogy ne számítsanak zsidónak. A család felvette a Lóránt nevet, ami egy kikeresztelkedett név, de azt nem tudom, hogy mikor. Mi sokat erről nem beszéltünk, de én úgy tudom, hogy anyám, amikor megismerkedett apámmal, betért a zsidó vallásba, és zsidónak tartotta magát, noha a szokásokat továbbra sem tartotta.